

Ran de mar, des de ses Covetes fins a es Marquès.

(Parc Natural Maritimoterrestre des Trenc-Salobrar de Campos)

En aquest itinerari caminarem ran de mar per gaudir de la platja i per descobrir diferents tipus de paisatges costaners.

Aprendrem com es formen les dunes, coneixerem la flora i fauna de les comunitats litorals i les seves adaptacions i aprendrem sobre la fragilitat d'aquest ambient. A trenc d'ona observarem els diferents organismes marins que la mar ens apropa quan hi ha temporals.

Dificultat: Baixa
Distància per recórrer: 3.866 m (només anada)
Durada: 2 hores

CAMINAU PER LA ZONA DE LA PLATJA I RESPECTAU
ELS CORDONS DUNARS.

1. EL SISTEMA PLATJA-DUNA

L'itinerari comença a la platja de s'Arenal d'en Tem. Deixarem el cotxe a l'aparcament públic de sa Barralina i des d'aquí caminarem uns 500 m per un passeig de vianants fins a la zona urbana de ses Covetes. Allà girarem a l'esquerre, i després de passar pel costat d'una zona en restauració d'unes antigues edificacions enderrocades l'any 2013, en un moment serem a la platja. Des d'aquí començarem a caminar ran de mar.

Normalment quan parlem de platja ens referim a l'espai on estirem la tovallola a l'estiu. Però des d'un punt de vista ecològic la platja no es pot entendre de manera aïllada, sinó que forma part del que es coneix amb el nom de sistema platja-duna.

Aquest sistema es pot explicar de manera senzilla com si fossin tres caixes connectades: una dins la mar, una entre mar i terra i l'altra terra endins. Entre elles hi ha un constant flux de sediment que canvia en funció de l'energia del vent i de l'onatge.

La pèrdua d'una d'aquestes tres zones fa que les platges siguin més vulnerables a esdeveniments erosius com els temporals. D'aquí la importància de què el Parc Natural sigui al mateix temps terrestre i marítim.

Sistema platja-duna (Foto: Gràcia Salas)

2. ELS NIUS DE METRALLADORA

Niu de metralladora (Foto: Gràcia Salas)

Després de caminar uns 500 metres trobarem un niu de metralladora, un dels molts construïts després de la guerra civil, entre el 1940 i el 1942. El conjunt defensiu, era conegut com la línia Tamarit fent referència al general Ricardo Fernández de Tamarit que del 1939 al 1952 fou inspector de fortificacions i obres militars de les Illes Balears.

Maria Eugènia Jaume i Esteva en el recent llibre «Esclaus oblidats. Els camps de concentració a Mallorca», xifra en 160 el nombre de nius de metralladora que foren construïts i aporta la seva localització per sectors costaners. Al llarg de la costa des Trenc veurem fins a vuit nius.

Es construïen en zones amagades darrere les dunes, camuflats dins l'arena. Ara alguns d'ells estan just devora la mar. Són testimonis de la història i també de l'evolució de la línia de costa. El 2014 foren pintats per un grup d'artistes de Boa Mistura en l'ArtNit de Campos amb paraules tretes del poema "Cala Gentil" de Miquel Costa i Llobera.

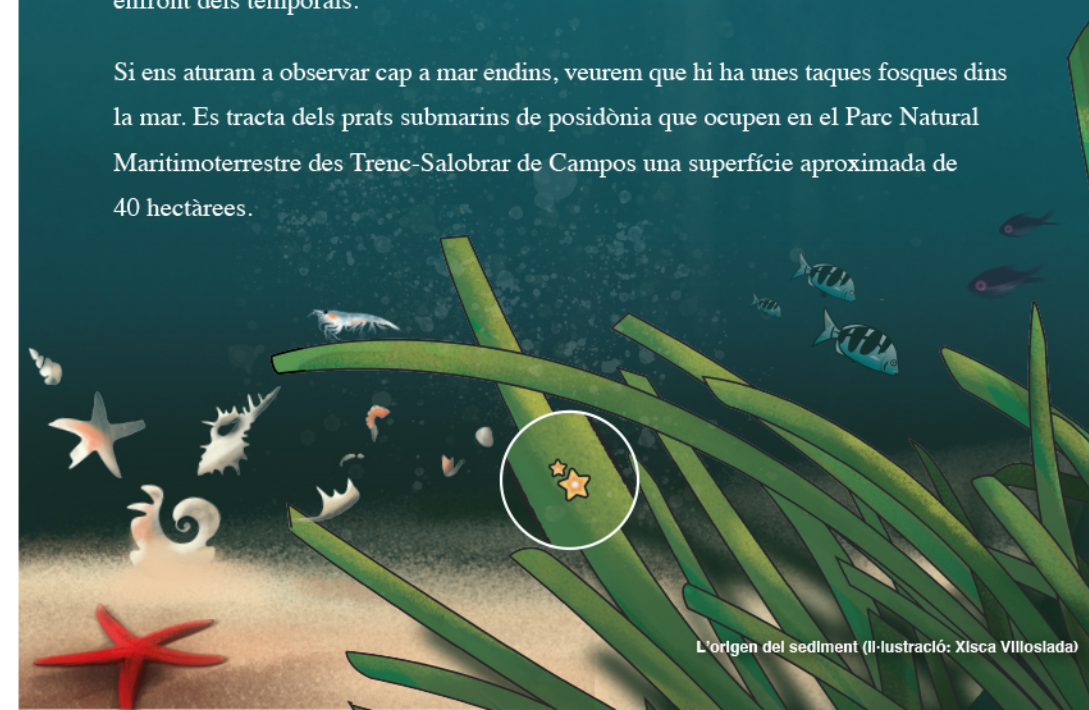
3. L'ORIGEN DEL SEDIMENT

Hem esmentat que la costa és una zona singular formada per tres parts: fons del mar, platja i cordó dunar. Són tres ambients connectats entre els quals hi ha un intercanvi constant de materials. Però, d'on ve aquest sediment?

Aproximadament un 92% de l'arena des Trenc és d'origen bioclàstic, és a dir, que prové de restes d'organismes marins. Si miram amb una lupa l'arena de la platja hi trobam restes d'animals, petits fragments d'esquelets de crancs, de copinyes, d'estrelles de mar, d'eriçons i també de petits organismes d'estructura calcària, els foraminífers, que viuen sobre les fulles de posidònia.

La posidònia és una espècie endèmica dels fons costaners, caducifòlia, que perd les seves fulles a finals d'estiu. Aquestes fulles, carregades d'organismes, es desprenen de les plantes i es transporten cap a la platja on es dispositen en forma de bermes vegetals o banquetes. Aquestes banquetes constitueixen no només una important aportació d'arena a la platja, sinó que a més representen una extraordinària protecció enfront dels temporals.

Si ens aturam a observar cap a mar endins, veurem que hi ha unes taques fosques dins la mar. Es tracta dels prats submarins de posidònia que ocupen en el Parc Natural Maritimoterrestre des Trenc-Salobrar de Campos una superfície aproximada de 40 hectàrees.

L'origen del sediment (Il·lustració: Xisca Villoslada)

